

Bazı İsviçre mamul mallarının muayyen bazı Türk mallarıyla mübadelesini tanzim maksadiyle imza edilen Protokolun tasdikına dair kanun lâiyhası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/234)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı : 6/23

4 . XII . 1943

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Bazı İsviçre mallarının muayyen bazı Türk mallarıyla mübadelesini tanzim maksadiyle Türkiye ile İsviçre arasında akit ve imza edilen protokolun tasdiki hakkında Hariciye Vekillğine hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 28 . XII . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

3970 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden bahsi geçen protokol ve merbutlarının 1 . I . 1943 tarihinden itibaren meriyete konulmasının İera Vekilleri Heyetince kabul edilmiş olduğunu arz ederim.

Başvekîl

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâiyhası

Mer'i 28 Mart 1942 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye anlaşması hükümlerine göre iki memleket arasında ticaret mübadelesinin hususi takas veya serbest döviz esasları dahilinde cereyan etmesi icap etmektedir.

Anlaşmada mütekabilen hususi takas mevzuu olacak maddeler tasrih edilmemiş bulunduğundan her muamele hakkında icap eden tetkikler yapıldıktan sonra karar almak zaruri bulunmaktadır.

Son zamanlarda muhtelif vekâlet ve Devlet teşekküllerinin İsviçre piyasasından almak istedikleri mallar mukabilinde İsviçre Hükümetinin % 30 dan başlayan ve yüzde yüze kadar yükselen bakkır talepleri karşısında iki memleket arasındaki mübadele millî ekonomi ve müdafaamız için çok lüzumlu olan malların mübayaasını imkânsız bir vaziyete sokmuş bulunuyordu.

Muhtelif vekâlet ve dairelerin müstakillen İsviçre piyasasıyla ayrı ayrı temaslara devam etmesindeki mahzur nazarı dikkata alınarak İsviçre Hükümetiyle toplu bir müzakere yapılmasının daha muvafık olacağı neticesine varıldı.

Bu suretle ana hatları itibariyle tekemmül etmiş bulunan muhtelif mukavelelere şamil olmak üzere İsviçre Hükümetiyle ticari ve malî anlaşma müzakerelerine girişilmesi tekarrür etti.

İki Hükümet murahşaları arasında cereyan eden müzakereler sonunda 9 Birincikânun 1942 tarihinde Ankara'da bir protokol akit ve imza olundu. Bundan başka protokolla beraber muhtelif mektuplar da imza ve teati edildi.

Yeni akdolunan protokol iki memleket arasında mübadelesi derpiş olunan malları mütekabilen listelere raptederek hususi takasa müteallik müsaadeleri kül halinde bir karara bağlamak suretiyle muamelâtı daha çok basitleştirmiştir. Bu suretle her hususi takas muamelesinin tekemmül edebilmesi için iki Hükümet salâhiyetli dairelerince yapılması gereken tetkik umumî ola-

rak halledilmiş bulunmaktadır. Bu mutabakatın alâkadarların işlerini süratle yürütmeleri bakımından büyük faydası olacaktır.

İsviçre Heyeti, İsviçre sanayii tarafından verilmesini kabil gördüğü muhtelif vekâletler ve dairelere ait fabrika, makine ve harp malzemesi mukabilinde % 30 u bakır olmak üzere krom, pamuk, tiftik, deri, zeytinyağı, keten ve kendir elyafı ketentohumu ve palamut hulâsası verilmesi isteğiyle müzakereye başladı ve hazırlanmış olduğu 17,5 milyonu bulan ilk malzeme listesi mukabilinde 2570 ton rafine bakır talebinde bulundu.

İsviçre'den mubayaası derpiş olunan malların kıymeti mecmuaları bir numaralı listede toplanmıştır. Bu liste muhteviyatı memleketin hem iktisadi kalkınmasında ve hem de millî müdafasında büyük bir ehemmiyet arz etmektedir. Filhakika İsviçrelilerin teslimini kabul ettikleri mallar içinde, Sümerbank'a ait olmak üzere, 20 000 iğlik pamuk ipliği fabrikası, bilhassa Karabük ve askerî fabrikalar için hususi bir ehemmiyeti olan Şamot fabrikası ve bir çok makineler ve yedek malzemeler ve Etibank'ın Kozlu için lüzumlu gördüğü santral vardır. Maarif Vekâleti Meslekî Tedrisat Müsteşarlığı teşkilâtı için de muhtelif atelye makine ve tezgâhlar ve türbin temin olunmuştur.

Bundan başka Devlet Demiryollarına ait atelye makineleri ve muhtelif malzeme ve Nafia Vekâletinin büyük bir ehemmiyet atfettiği Sakarya üzerinde Çağlayk santrali ile İstanbul Tramvay ve Elektrik şirketinin transformatör ve sair malzemesi de listeye idhale edilmiş bulunmaktadır. Millî müdafamıza taallük eden malzemei harbiye de listenin en mühim bir parçasını teşkil etmektedir.

İsviçre'lilerin makine ve malzemeleri kısa bir zamanda teslim etmeyi taahhüd etmeleri işletmelerimizin ihtiyaçlarını, başka memleketlere nazaran, daha çabuk tedarik etmelerini temin edecektir.

İsviçre'liler, mubayaa edeceğimiz malların türbin, makine ve malzemei harbiye olması dolayısıyla mukabilinde yalnız mühim yedi sekiz madde mubayaa etmek hususunda çok ısrar etmişlerdir. Fakat yapılan uzun müzakereler sonunda vücuda gelen II numaralı listenin tetkikinden anlaşılacağı ve hile ihraç müsaadesi vermeyi kaul ettiğimiz mallar umumî ihraç imkânları gözönünde tutularak iktisadi bünyemize uygun bir tarzda tanzim olunmuştur. Filhakika 52 milyon İsviçre fransı tutan listenin içinde 12 milyonluk kuru meyve, 7,5 milyonluk tütün, 3 milyonluk deri, 1,5 milyonluk bağırsak, 2,8 milyonluk ipek kozası, 5,3 milyonluk pamuk, 4,5 milyonluk tiftik, 1,2 milyonluk afyon, 1 milyonluk palamut ve saire olarak 40 ı müteceviz maddenin ihraç suretiyle ödemeyi kabul ettirmiş bulunuyoruz.

Bundan başka arzettiği ehemmiyet dolayısıyla bakırın hangi esaslar dâhilinde ihraç olunabileceği hususu bir mektup mevzuunu teşkil etmiştir. Buna nazaran bakırın ihraç prensip itibarıyla İsviçre'den muayyen miktarda malın ithal edilmiş olması şartına bağlanmak suretiyle karşılığı fiilen temin edilmiştir.

İsviçre'lilerin teslim edecekleri malların kıymetinin % 30 unun rafine bakır olmasında çok ısrar etmiş olmalarına rağmen nihayet İsviçre'den I numaralı liste mucibince mubayaa olunacak takribî kıymeti 60 milyonu geçen mallar mukabilinde yalnız 1 300 ton rafine ve 700 ton blister bakırını verilmesi suretiyle mutabakat temin olunmuştur ki, İsviçre'lilerin uzun zamandanberi bir çok takas muamelelerini sekteye uğratan % 25 - 30 taleplerine nazaran bu suretle nispet büyük bir farkla lehimize halledilmiş bulunuyor.

İki memleket arasında Protokol esasları dâhilinde mübadelesi derpiş olunan malların müteakiben daha evvelden tesbit edilmiş bulunması ve bilhassa mubayaaların muhtelif vekâlet ve dairelere taallük etmesi dolayısıyla karşılıklı bağlantıları teshil etmek bakımından tediyeler için Kliring sistemi hususu takasa tercih olunmuştur.

İki memleket arasındaki mübadelelerin umumî seyrinde icabeden ahengi muhafaza edebilmek için ihraçat ve ithalât arasında 5 milyon İsviçre-franklık bir fark kabul edilmiştir. Bu farkın ziyadeleşmemesi için her iki tarafın icabeden tedbirleri almağa salâhiyetli kılınması suretiyle mübadelelerin inkişaf seyrine göre karar alınması imkânı datemin olunmuş bulunmaktadır.

İsviçre'ye sevkedilecek mal bedellerinin kliring hesabında dispoñibilite tahassülünü beklemeksizin ihraçatçılarımıza tediye edebilmesini teshil maksadıyla İsviçre Millî Bankası nezdindeki hesap

bakiyesinin Cumhuriyet Merkez Bankasının talebi üzerine serbest bir surette negosye edilebilen bir dövize tahvili hususu bir mektup ile derpiş edilmiştir.

Mer'i bulunan Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediyo Anlaşması hükümlerine göre hususi takas esasları dâhilinde cereyan edecek protokol harici muamelelerin icabeden sürat ve emniyetle yapılabilmesini temin maksadiyle bilûmum takas muamelelerinin evveleminde alâkadar Türk makamlarına müracaat suretiyle başlaması ve muayyen müddetler zarfında İsviçre makamlarının işleri cevaplandırması müttekabilen teati olunan bir mektup ile kabul edilmiş bulunmaktadır.

Bundan başka yine bir mektup ile İsviçre Hükümetinin protokol harici olarak mer'i Anlaşma hükümleri dâhilinde Türkiye'den bir milyon franga kadar İsviçre'ye hususi takasla ihraç oluncak taze ve dondurulmuş balık mukabilinde İsviçre'den anilin boyaları, toz veya teksif edilmiş süt, lait babeurre, müstahsalâtı tıbbiye ve kimyeviye ihraç olunmasına unumî muvafakati istihsal olunmuştur. Bu suretle hem taze balıklarımıza yeni bir mahrec hem de piyasamızın ihtiyacı olan maddelerin ithali teshil edilmiştir.

Yukarda esasları izah olunan işbu Protokol vemetuplar içinde bulunduğumuz şartlara ve menfaatlerimize uygun olduğundan kabul ve tasdikleri Büyük Millet Meclisinin takdirlerine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/234

Karar No. 8

5 . V . 1944

Yüksek Reisliğe

Bazı İsviçre mallarının muayyen bazı Türk mallarıyla mübadelesini tanzim maksadiyle Türkiye ile İsviçre arasında akit ve imza edilen protokolün tasdiki hakkında Hariciye Vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 28 . XII . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesiyile birlikte encümenimize havale buyurulmakla Hariciye Vekâleti mümessilinin huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

Mucip sebepler lâyihasında ileri sürülen mütalâalara ve vekâlet mümessilinin verdiği iza-

hatlara nazaran memleketimiz menfaatlerine uygun görülen kanun lâyihası encümenimizce tasvip ve aynen kabul edilmiş olmakla havalesi mucibince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Hariciye En. R. Na.	M. M.	Kâtip
Tokad	Tokad	Ağrı
N. Poroy	N. Poroy	Rıfki R. Pasin
Bolu	Erzurum	Gümüşane
H. C. Çambel	P. Demirhan	Edip S. Tör
Samsun		Seyhan
Cemil Çambel		Naci Eldeniz

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Easas No. 1/234
Karar No. 25

28. VI. 1944

Yüksek Reisliğe

Bazı İsviçre mallarının muayyen bazı Türk mallariyle mübadelesini tanzim maksadiyle Türkiye ile İsviçre arasında akit ve imza edilen protokolün tasdiki hakkında Hariciye Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 28. XII. 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Hariciye Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize havale buyurulmakla müzakere olundu:

Encümenimizce de tasvip ve aynen kabul

edilen kanun lâyihası Umumî Heyete arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ti. En. Rs. Y.

M. M.

M. M.

Kâtip

Manisa

Manisa

Niğde

Dr. H. Sarhan

Dr. H. Sarhan

Ankara

Kastamonu

Kütahya

A. Çubukçu

H. Çoruk

B. Atalay

Ordu

Yozgad

Zonguldak

M. Yarımbyık

Z. Arkant

A. Gürel

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bazı İsviçre mamul mallarının, muayyen bazı Türk mallariyle mübadelesini tanzim maksadiyle Türkiye ile İsviçre arasında 9 birincikânun 1942 tarihinde akit ve imza edilen Protokolün tasdiki hakkında kanun

MADDE 1. — Bazı İsviçre mamul mallarının, muayyen bazı Türk mallariyle mübadelesini tanzim maksadiyle Türkiye ile İsviçre arasında Ankara'da, 9 birincikânun 1942 tarihinde akit ve imza edilen Protokol ve merbutu mektuplar kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun icrasına İcra Ve-

killeri Heyeti memurdur.

28. XII. 1942

Bş. V.

Ad. V.

M. M. V.

Ş. Saracoğlu

H. Menemencioğlu

A. R. Artunkal

Da. V.

Ha. V.

Mal. V.

R. Peker

N. Menemencioğlu

F. Ağralı

Mf. V.

Na. V.

İk. V.

Yücel

A. F. Cebesoy

Sırrı Day

S. İ. M. V.

G. İ. V.

Zr. V.

Dr. H. Alataş

R. Karadeniz

Ş. R. Hatipoğlu

Mü. V.

Ti. V.

P. Engin

Dr. B. Uz

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsviçre Konfederasyonu Hükümeti, ilişik listelerde zikredilen emtiyanın mübadelesini kolaylaştırmak arzusu ile aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

İsviçre Hükümeti, I numaralı listede sayılan İsviçre emtiyası için lüzumlu ihraç permilerini verecektir.

Türkiye Hükümeti, II numaralı listede sayılan Türk emtiyası için lüzumlu ihraç permilerini kabul edilmiş kontenjanlar çerçevesi dâhilinde kendi canibinden verecektir.

Madde — 2

Türkiye Hükümeti, II numaralı listede zikredilen Türk mahsullerinin ihracatının, Türk emtiyasının bazı kontenjanlarının diğerlerinin zararına olarak çok fazla yüklü olmamasını temin edecek bir ahenkle yapılmasına itina ve nezaret edecektir.

Madde — 3

İsviçre'ye ihraç edilen Türk mahsullerinin kıymeti ile Türkiye'ye ithal edilen İsviçre emtiyasının kıymeti arasında veya aksine olarak Türkiye'ye ihraç edilen İsviçre mahsullerinin kıymeti ile İsviçre'ye ithal edilen Türk emtiyasının kıymeti arasında 5 000 000 İsviçre franklık bir aktivite müşahade olduğunda aktif memleket aktivite tecavüzünü önlemek üzere gerekli bütün tedbirleri müstakillen almak ihtiyarına malik olacaktır.

Pasif memleket te kendi canibinden ihracatını tezyit etmek için faydalı bütün tedbirleri alacaktır.

Madde — 4

Şurası mukarrerdir ki, işbu protokola merbut 2 numaralı listede sayılan Türk emtiyası, mezkûr listede derpiş olunan kontenjanların haricinde, Türkiye ile İsviçre arasında 28 mart 1942 tarihinde imzalanan Ticari mübadelelere ve Tediyelerin tanzimine müteallik Anlaşma hükümlerine tevfikân dahi İsviçre'ye ihraç edilebilecektir.

Madde — 5

İşbu protokolun meriyete konulmasından sonra bir veya diğer taraftan gönderilen emtiaya, Türkiye ile İsviçre arasında 28 mart 1942 tarihinde imzalanan Ticari mübadelelere ve Tediyelerin tanzimine müteallik Anlaşmaya merbut nümuneye uygun olan ve her iki memleketin salâhiyetli makamları tarafından verilen bir menşe şahadetnamesi terfîk edilecektir.

Mukabili 50 Türk lirasını veya başka bir para il muadilini geçmeyen irsalât için menşe şahadetnamesi mecburi değildir.

Madde — 6

İşbu protokol mucibince yapılan Ticari mübadelelere müteallik tediyele, aşağıdaki hükümlere göre kliring yolu ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve İsviçre Millî Bankası vasıtasıyla yapılacaktır.

Madde — 7

İşbu protokol mucibince İsviçreye ithal edilen Türk emtiyasının ihracatçı memleket hududu

franko kıymeti İsviçre Millî Bankasına yatırılacaktır. İsviçre Millî Bankası tahsil edilen mebalîği Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası namına «hususî furnitürler» ismi altında açacağı faiz getirmeyen ve İsviçre frangı olarak tutulacak olan bir hesabın matlubuna kaydedecektir.

Madde — 8

İşbu Protokol mucibince Türkiye'ye ithal edilen İsviçre emtiaının ihracatçı memleket hududu franko kıymeti Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına Türk lirası olarak yatırılacaktır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tahsil edilen mebalîğin İsviçre frangı olarak kıymetini İsviçre Millî Bankası namına «Hususî furnitürler» ismi altında açacağı faiz getirmeyen ve İsviçre frangı olarak tutulacak olan bir hesabın matlubuna kayıt edecektir.

Madde — 9

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ve İsviçre Millî Bankasına yapılacak tevdiat Türk ve İsviçreli borçlular hakkında ibra hükmünü haiz olacaktır.

Madde — 10

İsviçre franklarının Türk lirasına ve Türk liralarmın İsviçre franklarına tahvili, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının malûm en son alış ve satış rayiçlerine göre icra edilecektir.

Faturalar İsviçre frangı ile veya Türk lirası ile tanzim edilmemiş olduğu takdirde tutarları, Zürih'de kote edilen malûm en son rayiçlere göre İsviçre frangına tahvil edilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası alış ve satış rayiçlerindeki bütün değişikliklerden İsviçre Millî Bankasına telgrafla malûmattar edecektir.

Madde — 11

İşbu Protokolla derpiş olunan muamelelere müteallik ihracatçı memleket hudutlarından itibaren nakil masrafları, montaj masrafları, komisyonlar, ilâh gibi müteferri masraflar 28 mart 1942 anlaşmasının 9 ncu maddesi hükümlerine tevfikân tesviye edilecektir.

Madde — 12

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile İsviçre Millî Bankası, 7 ve 8 nci maddelerde istihdaf olunan «hususî furnitürler» hesabı matlubuna kaydedilmek üzere kendilerine yapılacak tevdiattan birbirlerini karşılıklı olarak günü gününe haberdar edeceklerdir. İsviçre frangı olarak muharrer her tahsil ihbarnamesi, hak sahibine ait meblâğıntediye edilmesi için muktazi bütün meşruhatı ihtiva edecektir.

İşbu tahsil ihbarnameleri tediye emirleri makamına kaim olacaktır.

Ihracatçılara yapılacak tediyeler tevdiatın tarih sırasına göre ve «hususî furnitürler» hesabının mevcudu haddi dâhilinde icra edilecektir.

Madde — 13

İşbu Protokol mucibince Türkiye'ye veya İsviçre'ye müteakabilen ithal edilecek İsviçre veya Türkiye menşeli emtiaının mübayaası için avans olarak yapılacak tevdiat, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile İsviçre Takas Ofisinin muvafakati şartıyla, mezkûr protokol hükümlerine tevfikân yapılacaktır.

Madde — 14

İki Hükümetin her biri, kendi memleketinin ithalâtçı ve ihracatçılarını işbu Protokol hükümlerine

rine uygun bir şekilde harekete icbar için kendisine taallük eden gerekli tedbirleri alacaktır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile İsviçre Takas Ofisi işbu Protokolün muntazaman işlemesi için muktazi teknik usuller hakkında anlaşacaklardır.

Madde — 15

İşbu protokol hükümleri mucibince 30 haziran 1943 tarihine kadar münakit ve 1 ve 2 numaralı listelerde mezkûr İsviçre ve Türk emtiasına mütaallik satış ve alış mukaveleleri mezkûr Protokola tevfikân tasfiye olunacaktır.

Şayet, bu tarihten sonra, iki memleketin birisinde akdedilen alış mukavelelerinin kıymeti diğer memlekette akdedilen alış mukavelelerinin kıymetini tecavüz edecek olursa bu ikinci memleketin ithalâtçuları, mütekabil mubayaatın muvazenesi temin edilinceye kadar, işbu Protokol hükümleri mucibince mubayaat yapmağa devam edeceklerdir.

Madde — 16

İsviçre Konfederasyonu ile Liechtenstein Prensiği arasında 29 mart 1923 tarihinde münakit Gümrük Birliği Muahedesi mucibince işbu Protokol Liechtenstein Prensiği ülkesinde tatbik olunacaktır.

Madde — 17

Türkiye ile İsviçre arasında 28 mart 1942 de imzalanan Ticari Mübadelelerin ve Tediyelerin tanzimine mütaallik Anlaşma hükümleri işbu protokolda derpiş edilen muamelelere tatbik olunmaz.

Madde — 18

İşbu Protokol iki Hükümetin tasvibine iktiran kaydıyle 1 sonkânun 1943 de meriyete girecektir. Ankara'da, 9 birincikânun 1942 tarihinde, iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Ebrard

Dr. B. Sanus

Dr. B. Sanus

Ebrard

[I] NUMARALI LİSTE

Türkiye'ye ithal edilecek İsviçre emtiası

I. Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü

1. 2 aded üniversal freze tezgâhı JRC tam teferruatıyla beraber	A. G. T. Maschinenbau A. G.
2. 1 aded üniversal teerübe makinesi No. 30 SZBDA 56, 35 tonluk	Alfred J. Amsler ve Co. Schaffhausen
3. 1 aded sertlik muayene cihazı Dih 194	Keza
4. 1 aded sertlik muayene makinesi, 5 tonluk tip 5 KP 184	Keza
5. 2 aded revolver torna tezgâhı RVD 38	Ateliers de Construction Rüti, Rüti
6. 2 aded revolver torna tezgâhı RVD51 tam teferruatıyla beraber	Keza

7. 16 aded küçük yangın tulumbası, tip 40, 4 zamanlı 36 b. k. lik tam teferruatıyla beraber
8. 5 aded seyyar moto - pomp saatte 25 M3/H
9. 4 aded saatte 75 M3/H seyyar moto - pomp
10. 3 aded 150 M3/H lik seyyar moto - pomp
11. 1 aded seri Menziken tornası, SN 5009
12. 11 aded seri Menziken tornası S. 185
13. 3 aded rotatif kompresör iki kademeli, RC II B Nr 12, tam teferruatı ile beraber
14. 3 aded lokomotif tenviratı için türbo - grupu
15. 4 aded trifaze cereyan için Disel tenvir grupu 400 B. K. tam teferruatıyla beraber
16. 110 aded seyyar kompresör Ku 20 Saurer - Disel motörlü, tam teferruatıyla beraber
17. 3 aded tenvir grupu, tip Sulzer ZG 80 B. K. lik iki zamanlı diesel motoruna akuple 3 safhalı BBC.
18. 2 aded gemi diesel motoru, tazyiksiz iki zamanlı, tip RKWN 25, 270 BvM, 400 ikada 400 devir, tam teferruatı ile beraber
19. 6 aded gemi planya tezgâhı «Schaerer» SH 650, tam teferruatı ile beraber
20. 2 aded seri planya tezgâhı, «Schaerer» SH 400 tam teferruatı ile beraber
21. 2 aded hassas torna tezgâhı SIM, tip DIDRE tam teferruatı ile beraber
22. 1 aded supap yatağı alıştırma makinesi, SIM tip VESS ve 1 aded iç kalibresi Micro - Maag tip P2.
- Gebrüder Diebold, Fabrique de Machines, Baden
- Keza
- Keza
- Keza
- Maschinenfabrik A. Menziken Menziken
- Keza
- S. A. des Ateliers de construction Burekhardt, Basel.
- S. A. Brown, Boveri et Cie. Baden
- Société Suisse pour la Construction de locomotives et C. Machines, Winterthur
- Keza
- Sulzer Frères S. A. Winterthur ve S. Brown, Boveri et Cie Baden
- Sulzer Frères S. A. Winterthur
- Verkaufsgesellschaft für Sch. weizer Werkzeugmaschinen.. Zürich
- Keza
- Keza
- Keza

II - Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü

23. 2 aded gemi Diesel mototu 270 B. K. Sulzer Frères S. A. Winterthur

III. Şeker fabrikaları Umum Müdürlüğü

24. 1 aded 1000 Kw. lık türbo - Jeneratör S. A. Brown, Boveri et Cie Baden

IV - Etibank

25. 5 aded elektrik tazyikli santrifüj tul A. Müller et Cie. Fabrique de Machines et fonderie de fer, Brugg
26. 2 aded vantilatör S. A. Brown, Boveri et Cie. Baden
27. Kapalı motorlar Keza
28. Kozlu için 1 aded türbajeneratör Keza
29. Kozlu için 1 aded kazan tertibatı Sulzer Frères S. A. Winterthur
30. Diesel motorları için yedek parçalar Sulzer Frères S. A. Winterthur

V - *Türk Hava Kurumu*

31. Sertlik ölçme aleti Alfred J. Amsler et Cie Schaffhausen
32. Üniversal tecrübe makinesi Keza
33. » » » Keza
34. Ahşap tecrübe makinesi Keza
35. 1 aded serodinamik tünel Engler et Cie. Zürich

VI - *Maarif Vekâleti*

Yıldız Teknik Okulu

36. 1 aded madeni teller ve saçları tecrübe takımı, tam teferruatı ile beraber Alfred J. Amsler et Cie. Schaffhausen
37. 1 aded ufki cer makinesi Amsler 100 Kg.lık bağlama tertibat ve teferruatı ile beraber Keza
38. 3 aded makap tezgâhı tip 2 TFl Machines de Haute Précision Christen et Co. S. A. Berne
39. 3 aded makap tezgâhı tip 2 TF 4 Keza
40. 3 aded makap tezgâhı tip 6 TFl/PG Keza
41. 3 aded büyük verimli makap tip 6 TFl Keza
42. 5 aded büyük verimli makap tip 7 SFl/PG Keza
43. 3 aded büyük verimli makap tip 8 SFl/PG Keza
44. 3 aded büyük verimli makap tip 8 SF 2/PG Keza
45. 5 aded dakik torna tezgâhı, tip DAN 500 Keza
46. 10 aded dakik torna tezgâhı, tip UNIC 750 GM resp 1000K/GM Keza
47. 5 aded üniversal freze tezgâhı tip EBEL Machines de Haute Précision Christen et Co. S. A. Berne
48. 1 aded buhar türbini âzami takatı 85 kw. S. A. Ateliers de Construction mécanique Escher Wyss, Zürich
ve
1 aded borulu buhar kazanı

VII - *Nafia Vekâleti Elektrik İşleri Etüt İdaresi Umum Müdürlüğü*

49. Çağlayık Hidrolik santrali, aşağıdaki şeyleri muhtevi olarak:
Türbin 10 600 beygirlik 4 aded «Francis» S. A. Brow,Boveri et Cie. Baden, S. A. des Ateliers de Construction mécaniques Escher Wyss, Zürich, les Ateliers de charmilles S. A. Genève veya diğer İsviçre fabrikalarının iştirakiyle.

Her biri 9'400 K. vatlık 4 aded trifaze jeneratör, Cos.

0 - 0,8 50 per. türbinlerle doğrudan doğruya akupleman için ve yüksek ve alçak tevettür için her nevi transformatörler. Ve alâkadar dairenin vereceği tafsilât ve tarifata göre tam bir santral için lüzumlu bileümle malzeme

VIII - Kibrit ve çakmak inhisarı

50. Üniversal freze tezgâhları
Verkaufsgesellschaft für schweizer Werkzeug-
maschinen S. A. Zürich
Keza
51. Çubuk torna revolver tezgâhı
bis
S. A. «Olma» Olten
51. Planya tezgâhı HHAm,
Şerit testereli B 4,
afutöz MSA. 80

IX - Ankara Belediyesi Elektrik ve Havagazı T. A. Ş.

52. Bir kazan
Sulzer Frères S. A. Winterthur

X - İstanbul Belediyesi, Elektrik Tramvay ve Tünel İşletme Umum Müdürlüğü

53. 40 aded yağ şalteri
S. A. Brown, Boveri et Cie.
Baden
Keza
54. 85 cereyan keseci
S. A. Brown Boveri et Cie. Baden
Keza
55. 176 aded amper transformatörü
Keza
56. 229 aded amper transformatörü
Keza
57. 200 aded reletermik
Keza
58. 2 aded tecrübe âleti
Keza

XI - Ticaret Ofisi

59. Un elek teli
3125 m. No. 1 - 11, Marka 20 ve 30
Seidengeseffabrik A. G. Thal ve Zürich
60. İrmik elek teli
730 m. No. 18 - 90,
Keza

XII - Sümerbank

61. 200 aded dokuma tezgâhı
Ateliers de Construction Rüti, Rüti
Keza
62. 1 aded süzgülü makinesi
Keza
63. 1 aded makinesi
Keza
64. Bakırköy için yedek parçalar
Ateliers de Construction Schweiter S. A.
Horgen
Keza
65. 65 aded atkı masura makinesi
Keza
66. 5 aded paket prese makinesi
Keza
67. Çile tezgâhı
Keza
68. Bobin makineleri
100 iğ ile bareber
Keza
69. Yüksek randmanlı bobin makineleri
Keza
70. Laboratuvar âletleri
H. Baer et Cie. Zürich
71. 1 aded komple şamot fabrikası
Bühler Freres, Uzvil
72. 1 aded düğüm makinesi, kopmle
Fabrique d'appareils et de machines Uster,
Uster
Keza
73. Düğüm makinesi için yedek parçalar
Keza
74. Bakır fabrikası yedek parçalar
Keza

75. 6 aded torna tezgâhı Mod. RMO 200×1000 mm.	Fabrique de Machines - Outils, Oerlikon, Bucherle et Cie. Zürich - Orlikon
76. 3 aded torna tezgâhı Mod. DMO 200×1000 mm.	Keza
77. 2 aded torna tezgâhı Mod. DMO 200×1000 mm.	Keza
78. 1 aded torna tezgâhı Mod MDO 260×2000 mm.	Keza
79. 3 aded torna tezgâhı Mod. DMO 350×3000 mm.	Keza
80. 2 aded torna tezgâhı Mod. DMO 300×5000 mm.	Keza
81. Oerlikon sabit makap makinesi, 1 aded	Keza
82. 2 aded el takometresi tip AO - 10,000 t/m.	Hasler S. R. Berné
83. 3 aded el takometresi tip Bo - 1,000t/m.	Keza
84. Kalibre makap tezgâhı 1 aded	H. Hauser S. A. Biemme
85. Fital kovaları	E. Holzscheiter, Meilan
86. Fital kovaları için masuralar	Rob. Hotzse Söhne S. A. Bubikon
87. 3 aded Üniversal freze tezgâhı tip GRC	Luchsinger et Cie. Zürich
88. 1 aded dişli tezgâhı SH 150 teferruatı ile beraber	Mang - Zahnräder S. A. Zürich
89. Suni yün imali için komple tesisat 1 aded	H. Hauser, Berne
90. İplik bobinleri	Keza
91. 1 aded kupol ocağı için yüksek tazyikli kompresör	H. Meidinger et Cie. Basel
92. Büküm makineleri	Parcofil Textil - Maschinenbau S. A. Berne
93. Kum muayenesi için tesisat, 1 aded	S. A. des Aciéries ci-devant Georges Fischer, Sshaffhausen
94. Ereğli için yedek parçalar	S. A. des ateliers de construction mécanique Escher Wyss, Zürich
95. 1 Diesel jeneratör grubu 500 KW.	Societé A. Brown Dovveri et Cie. Baden
96. 1 aded transformatör 1000 KVA.	Keza
97. 10 aded yağ şalteri, tip 06K3, 640 mp. 150 MVA	Keza
98. 20 aded katta tip AC6	Keza
99. 8 aded kombine interüptör, tip MR3, 15 500V.	Keza
100. 14 aded kombine interüptör tip NSa, 4	Keza
101. 1 mütemadi cereyan motörü 30 KW, 0 V.	Keza
102. 200 dokuma tezgâhı için elektrik motörleri	Keza
103. 1 haşıl makinesi için elektrik motörü	Keza
104. 20,832 iğlik 1 iplik fabrikası ve tenvirat ve kablo şebekesi için elektrik motörleri	Keza
105. Bakırköy için yedek parçalar	Keza
106. 1 aded transformatör	Keza
107. 1 sülfür karbon imali tesisatı	S. A. Büss Basel
108. 1 aded 20, 832 iğlik iplik fabrikası	S. A. JJ. Rieter et Cie. Winterthur
109. Bakırköy için ihtiyat parçalar	Keza

110.	2 adet devvar kompresör tip K70/40 teferuatı ile beraber	S. A. Suisse la Construction de Locomotives et de Machines, Winterthur.
111.	1 adet devvar sistemde emme tulumba tip GV18	Keza
112.	2 adet santrifüj tulumba	Sulzer Frères, S. A. Winterthur
113.	1 adet 832 iğlik bir iplik fabrikası için klima tesisatı	Keza
114.	Ereğli için yedek parçalar	Keza
115.	2 adet seri planya tezgâhı «Original Schärer» tip SH500	Verkaufsgesellschaft für Schweizer Werkzeugmaschinen S. A. Zürich
116.	Seri planya tezgâhı 5 adet «Original Schärer» tip SH650	Verkaufsgesellschaft für Schweizer Werkzeugmaschinen S. A. Zürich
117.	İç ölçüler için kalibreler 1 takım B1. 15 - 40	Keza
118.	İç ölçüler için kalibreler 1 takım B2. 40-100	Keza
119.	1 adet delik ve makas makinesi tip KU	Keza
120.	Revolver çubuk torna tezgâhı 1 adet «Original Schärer» tip SSR - 50, teferuatı ile beraber	Keza
121.	Revolver çubuk torna tezgâhı 1 adet «Original Schärer» tip SSR - 75 teferuatı ile beraber	Keza
122.	1 adet Üniversal freze tezgâhı «Miniflek» 1400 × 330 mm.	Keza

XIII - Türk Hükümeti tarafından tâyin ve tesbit olunacak malzeme.